

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 11. 12. 13. An hoc sit de necessitate Sacramenti?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

134 TRACTATUS IV.

art. 5. ad 2. Sicut de Pane totaliter corrupto non potest confici hoc Sacramentum, ita nec de aceto: potest tamen confici de vino acescenti, sicut & de Pane, qui est in via ad corruptionem, licet peccet conficiens.

Quæst. 9. Quid agendum cum vinum congelatur in Calice, ante vel post consecrationem?

Rubr. Missa-
lis: De De-
fectibus circa
Missam oc-
currentibus.

Resp. Ut habetur in Rubricis Missalis. Si in hieme sanguis congeletur in Calice, involvatur Calix pannis calefactis. Si id non proficeret, ponatur in ferventi aqua prope altare, dummodo in Calicem non intret, donec liquefiat.

Quæst. 10. Debet-ne vinum aquâ misceri in Calice?

Resp. Debet omnino, cum talis semper fuerit Ecclesiæ consuetudo, ut patet ex multis locis Conciliorum & sanctorum Patrum relatibus in Canone, Sic in sanctificando, de Consecratione. dist. 2. quod etiam resolutum fuit in Decreto Eugenii Papæ in Concilio Florentino, & deinde definitum in Concilio Tridentino Can. 9. sessionis 22.

Rationem affert Divus Thomas, dum ait.

D. Tho. 3. p. Vino quod offertur in hoc Sacramento, debet q. 64. art. 6. aqua misceri. Primò quidem propter institutionem: probabiliter enim creditur quod Dominus hoc Sacramentum instituerit in vino aquâ permixto, secundum morem illius terræ. Vnde

& Proverbiorum 9. dicitur: Bibite vinum quod miscui vobis.

Quæst. 11. Est-ne necesse ad validitatem Sacramenti, quod aqua vino misceatur in Calice?

Resp. Non est de necessitate, ut patet ex Rubricis Missalis, De defectu vini, ait enim: Si advertat celebrans post consecrationem Ca-

De Sacram. Euchar. Cap. II. 135

licis non fuisse appositam aquam , nullo modo apponat , quia non est de necessitate Sacra-
menti. Est tamen de necessitate præcepti , ut dicitur in Concilio Tridentino. Monet deinde ^{Sess. 22, capi}
^{7.} sancta Synodus præceptum esse ab Ecclesia Sa-
cerdotibus , ut aquam vino in Calice offeren-
do miscerent : Quæ verba declarare videntur , eam mixtionem non esse de jure divino , seu à Christo Domino institutam , nec proinde ne-
cessariam ad validitatem Sacramenti , cùm id tantum necessarium sit ad validitatem Sacra-
menti , quod à Deo est institutum.

Quæst. 12. Si aqua non est de necessitate Sacramenti , quomodo intelligendus erit Di-
vus Cyprianus relatus in Canone qui ait. *Sic in* ^{Can.} *sanctificando* ^{De Confess.} *Calice Domini offerri aqua sola* ^{dicit, 2.}
non potest , quomodo nec solum vinum potest. *Sic verò Calix Domini non est aqua sola nec*
vinum solum , nisi utrumque sibi misceatur :
quomodo nec Corpus Domini potest esse farina
*sola , aut aqua sola , nisi utrumque adun-
tum fuerit & copulatum , & Panis unius
compage solidatum.*

Resp. Dici potest , quod sanctus Cyprianus non intendit aquam ita esse necessariam in consecratione sanguinis , ut validè vinum consecrari non posset , nisi aqua esset admixta , cùm ibidem dicat , *Nam si vinum tantum quis offerat , sanguis Christi incipit esse sine Christo , id est , ut ibidem ait Glossa , Ostenditur esse sine Christo , id est , sine unitate Corporis Christi , quod est Ecclesia.* Quia aqua quæ ponitur in Calice repræsentat unionem Jesu-Christi cum Ecclesia.

Hoc supposito facile erit respondere. Primo quod cùm Divus Cyprianus ait , aquam esse necessariam , intelligendum esse necessariam , ut fiat consecratio licet , id est , sine peccato;

136 TRACTATUS IV.

non autem esse necessariam ad validitatem Sacrae Mysterii, ut enim ait Divus Thomas: Dicendis. II. art. dum quod exponendum est verbum Cypriani, 4. q. 2. ad 2. non potest, id est, non debet: quia illud possumus quod de jure possimus. Et ideo quantum ad id quod debet fieri, est simile ex parte Corporis & sanguinis; non autem quantum ad id quod fieri potest, quia aqua est de substantia Panis, non autem de substantia vini.

Secundò, sanctus Cyprianus disputabat adversus hæreticos dictos Aquarios qui contendebant aquam solam consecrari posse: quare cùm ait aquam & vinum esse necessaria ad validitatem Sacramenti, intendit tantum probare non posse validè consecrari ex sola aqua, non tamen quod non possit consecrari ex solo vino.

Quæst. 13. Est-ne multum aquæ apponendum in Calice?

Resp. Parum aquæ apponi debet, quia secundum opinionem Innocentii III. relati in Canone: *Inter opiniones illa probabilior judicatur, qua afferit aquam cum vino in sanguinem transmutari (cùm in vinum transeat mixta vino) ut expressius eluceat proprietas Sacramenti.* Nam cùm aquæ multæ sint populi multi, juxta quod alibi legitur: Beati qui seminatis super aquas; ideo vine aqua unitur ut Christo populus adunetur.

D. Tho. 3. p. 74. art. 8. Et ut ait Divus Thomas. Eorum opinio probabilior est, qui dicunt aquam converti in vinum, & vinum in sanguinem. Hoc autem fieri non posset, nisi adeo modicum apponetur de aqua, quod converteretur in vinum: & ideo semper tutius est parum de aqua apponere, & precipue si vinum sit dibile, quia si tanta fieret apposito aqua ut solveretur

Cip. Cum
Mirthæ. De
Celebratione
Mistarum.

De Sacram. Euchar. Cap. III. 137
species vini, non posset perfici sacramentum.

Et summus Pontifex Honorius III. relatus in Canone sic scribit ad quemdam Archiepiscopum ut impediret abusum in sua Provincia jam introductum, quo major quantitas aquæ quam vini in Calicem infundebatur.

Perniciosus, ait; in tuis partibus, inolevit abusus, videlicet quod in majori quantitate sus. De Celebre aqua ponitur in Sacrificio quam de vino: bratione Misericordum secundum rationabilem consuetudinem Ecclesiæ generalis, plus in ipso sit de vino, quam de aqua ponendum. Ideoque fraternitati tua mandamus, quatenus id non facias, nec in Provincia tua fieri patiaris.

C A P U T III.

De Praesentia & determinatione materie consecrandæ.

Quæst. 1. **E**str-ne necesse ut materia quam Sacerdos consecrare intendit, sit præsens?

Resp. Est absolutè necessarium, ut enim ait Divus Thomas: *Ipsa forma pronomine demonstrativo utens, ostendit quod materia consecranda debet esse coram sacerdote, unde Sacerdos existens in domo sua, non posset consecrare panem qui est in Altari.*

Quæst. 2. Qiandonam materia consecranda censetur prælens?

Resp. Ut respondeatur quæstiōni propositæ, supponendum est duplicem esse præsentiam, alteram Physicam, & alteram moralem. Præsentia Physica est proximitas, seu approximatio unius rei ad aliam. Præsentia moralis dicit præter proximitatem, rei cognitionem,

Cap. Pernicio-
sus. De Cele-
bratione Mis-
ericordum.